

Organ de afirmare românească

Redactor: AUREL CHIRICIU

Anul II. — Nr. 28
Duminică, 26 Iunie 1938Redacția și Administrația:
ARAD, Str. P. RUSU Nr. 3

Majestatea Sa Regele Carol II cinstește memoria unui sergent erou

Legătură între vii și sufletele morților reprezintă, la noi, o tradiție ce-și are obârșia în vremurile îndepărtate în ceața istoriei, ale românilor.

„Parentaliile” erau sărbătorile, prin care românii celebrau amintirea celor trecuți în lumea de dincolo.

Cu îndoită venerație erau comemorate sufletele morților, cari își arătau viața în război, pe altul patriei.

„Sunt Parentalia!”

„Cei vii pomenește pe cei morți.” — seria, vorbind despre sărbătorile acelea, dispărutul nostru mare erou Vasile Pârvan. Și accentua asupra sensului de sărbătorire a poeziei dispărutului deoarece aceea era semnificația comemorării morților la români. Semnificație sărbătorească, nu prilej de lacrimi și regret.

Morții cari duseră viață frumoasă, morală, închinată Patriei, nu puteau fi plânși. Memoria lor era un prilej de înălțare a sufletescă, de îndemn la săvârșirea unor fapte cari să semene celor făcute de ei prilej de orgoliu național.

„Sunt Parentalia! Cei vii pomenește pe cei morți...”

Urmând exemplul strămoșilor români, cari au trăit acum multe secole pe pământul unde ne aflăm, cei noi nu ne uităm morții. Legătură între cei trecuți pe tărâmul umbrelor și cei vii este tot atât de puternică în poporul nostru ca la români.

Știm, mai ales, să ne pomeneim morții.

Există o puternică solidaritate — un fir nevăzut, dar cu nepuțință a fi rupt — între cei trecuți dincolo, între cei fără vârstă pentru că au în fața lor eternitatea și între cei cari de abia intră în viață.

De curând Majestatea Sa Regele Carol II, dând onoruri mari unor teji soldați în viață, nu a uitat nici pe eroii dispăruți. Comandant suprem al străjerilor, adică al țării, Suveranul nu a uitat să facă le-

gătura cu sufletul celor căzuți pe câmpul de onoare.

Astfel, Majestatea Sa Regele, a înălțat, „post mortum”, la rangul de sublocotenent pe sergentul erou Gheorghe Donici.

Cine a fost Gheorghe Donici?

Era un bătrân, de aproape 70 de ani, văstar al unei ilustre familii de boieri moldoveni. Când a sunat mobilizarea, Gheorghe Donici a cerut stăruitor să fie înrolat și trimis pe front. Mândrul moșneag vroia, cu dărzenie, să lupte alături de flăcâii, cărora de-abia le mijise mustața și cari porneau, cântând să oprească puhoaietele năvălitorilor.

După multe insistențe cererea i-a fost admisă. Gheorghe Donici a îmbrăcat tunica de cavalerist și — în tinerit ca prin farmec — a fost trimis pe front.

A venit, apoi, memorabila șarjă dela Robănești, care a înscris una dintre cele mai strălucite pagini din luptele duse de noi, în marea război.

Regimentul 9 roșiori, din care făcea parte și Donici, a înfruntat — într-un sublim elan de vitejie — rănjetul ucigător al mitralierelor germane.

— „Copii, înainte, după mine!” — a strigat bătrânul sergent, pornind cu sabia în mână, în galop nebun, spre rândurile dușmane.

Aproape tot regimentul nostru de cavalerie a căzut vitejește în acea șarjă, despre care istoria va pomeni totdeauna.

Printre primii căzuți, printre primii viteji, se afla Gheorghe Donici, boierul sergent, în vârstă de aproape 70 de ani...

Astăzi, după douăzeci de ani dela șarja dela Robănești, Majestatea Sa Regele pune, pe urmărul umbrei celui ce a fost viteazul sergent Gh. Donici, tresa de sublocotenent.

Gest de evlavie Regală în fața celor cari au știut să lase generațiilor prezente un tezaur nepretuit de mândrie națională.

DI Gh. Tătărescu a părăsit Londra

LONDRA — DI Chamberlain, primul ministru, a primit pe dl. Tătărescu, consilier regal.

LONDRA — Consilierul regal Tătărescu a părăsit Londra, plecând prin Paris la Geneva, de unde se va

va înapoia în țară. În gara Victoria dl. Tătărescu a fost salutat de dl. Grigorcea, ministrul României la Londra, ministrul Ghika, Stârcea, secretarul legației, căpitan Iliescu, atașat militar, Bianu, atașat comercial, Ion Murgu, etc.

Țara banchetelor

Cel mai aprigi și interesați dușmani ai actualului regim politic sunt obligați de simțul dreptății sădit de Dumnezeu în inima tuturor camenilor, să se incline în fața măsurilor atât de frumoase și atât de mult promițătoare pentru viitorul țării acestuia în care se simțea lipsa de ordine, — pe cari guvernul M. S. Regelui Carol II. le-a luat în ultima vreme. Se observă, dealungul și dealaltul țării, ivirea unui spirit nou de muncă, de seriozitate, de ordine productiv menit să schimbe fața țării în scurtă vreme și menit, mai ales, să redea românilor și străinului o sănătoasă încredere în viitorul României. Se pun astfel, bazele unei noi vieți economice din rodul căreia se va alimenta și producția spirituală de diferite genuri și nuanțe.

În fiecare zi avem câte o plăcută surpriză. În fiecare zi o nouă îmbucurătoare ne dă ocazia să vedem câte lucruri minunate am neglijat a face în decursul a două decenii, orbii fiind de politică. În fiecare zi se astupă câte-o spărtură în prestigiul Statului și se cârpește viața sdremțuită a Neamului. Da-

că toate acestea ne fac să regretăm timpul pierdut, timpul în care am dărimat în loc să clădim, avem, totuși prilejul de a ne bucura că, mai devreme decât prea târziu, ne-am știut trezi din amețea de care eram cuprinși.

Aceste rânduri ne sunt prilejuate de o dispozițiune a Ministerului de Interne, relatată de presă în mod cât se poate de laconic: Primăriile sunt oprite de a mai da banchete. Acestea se vor da numai în anumite și foarte rare ocazii — pentru a se face economie în bugetul comunelor.

Nu trebuie s'o spunem niciunui român, pentru că o știe fiecare: România era țara banchetelor. Se găseau nenumărate prilejuri în decursul anului pentru a se veseli lumea din banul public. Se rispea acest ban cu destinație frumoasă cu atâtea nepăsare, cu atâtea voluptate, de către aceia cari vroiau să-și dovedească, lor și prietenilor lor, că pot să dispună cum le lăce de fonduri publice, — încât te întrebai: după care criteriu se aleg oamenii incredințați cu mânuirea fondurilor instituțiilor de Stat, dacă ei, în

loc să adune și să păzească risipesc și fură? Dar ce puteai face tu cetățean modest și revoltat? Dacă-ți venea gust să ceri socoteală acolo unde credeai tu că trebuie să te adresezi, de obicei dădeai peste cineva care nu era cu nimic mai bun decât cel pârît de tine și care — după observația „corb la corb...” — acoperea pe cel pe care-l califica drept „deștept” fiindcă „lucra” după aceleași „metode”.

Sperăm că, deacum, s'a terminat pentru totdeauna, cu abuzurile de bani și de autoritate. Ceeace am dori noi, este ca să nu mai fie nevoie de ordine, dispozițiuni, regulamente și circulări ci să se observe că cei puși în fruntea unor instituțiuni, din proprie inițiativă și conștiințozitate, se străduiesc să clădească temelii unui Stat românesc nou, înflorit prin munca fiecăruia, pentru ridicarea lui la nivelul ambiției fiilor lui cari îl iubesc. Vrem să fim mândri de România, în orice împrejurări. De aceea cerem sinceritate și desinteresare în în muncă, tuturoara.

c. n.

Curățenia Aradului

Primarul orașului Arad, d. râm aci, iată că o nouă ordonanță a primarului arădan interzice orice fel de murdărie pe străzile orașului, tinzând la asigurarea celor mai perfecte curățenii.

Desigur că toți cetățenii se bucură să aibă un primar, care caută să le facă viața cât mai comodă, acolo unde le poate ajuta. Acei cetățeni trebuie să știe, însă un lucru: Toată strădania primarilor din toate orașele este zădărnice dacă ei nu sunt ajutați de public. În zadar se vor da o mie de ordonanțe pe zi dacă publicul își va da silința a le face împotriva. De pildă, ieri, la strand, am văzut o cucoană care, voind să fie spirituală, a ridicat și a ascuns o tăbliță care indica înnotătorilor să țină pe partea dreaptă a bazinei. Nu știm ce plăcere o fi găsit acea doamnă de a se ține de astfel de pozne, dar fapt este că dacă fiecare o să luăm măsurile autorităților în bătaie de joc sau în glumă, osteneala oamenilor

de bine, este inutilă și atunci cetățenii nu vor mai avea motive să injure pe conducători — cum era obiceiul până acum, în țara aceasta atât de democrată — ci rolurile se vor inversa. Adică vor mai injura și autoritățile pe particulari. E drept că, fără prea mult folos...

Re. An.

Guvernul ceh continuă tratativele cu reprezentanții sudetilor

PRAGA. — Agenția „Cetka” anunță că miniștrii politici și reprezentanții sudetilor, reușiți din noueri după amiază la ora 17, la prezidenția consiliului, au continuat studiul chestiunii sudete. Reprezentanții sudetilor au complectat expunerea lor din cursul reuniunii de duminică, precizând revendicările deja prezentate.

STOFE de bărbați și FURNITURI de CROITORIE, cu prețuri foarte avantajoase, la

POSTĂVĂRIA P. FAUR

Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 16

Natalitatea și mortalitatea la copiii muncitorilor asigurați

Problema locuințelor effine. — Crește pentru copii muncitorilor. „Surorile vizitatoare”

Centrul de puericultură al Casei Asigurătorilor muncitorești, a în treprins o serie de anchete cu privire la problema natalității, mortalității și morbidității la copiii asiguraților. Datele au fost adunate și centralizate de dl dr. M. Zavergiu — Teodoru și ele reprezintă o stare igienică și sanitară, care a determinat conducerea centrală să ia o serie de măsuri ce se vor aplica în toate centrele industriale din țară. Aceste măsuri se vor realiza treptat, și privesc în primul rând soarta copiilor de muncitori.

Locuințe salubre

Din datele Centrului de puericultură rezultă că, la București, de pildă, dintr'un total de 1016 familii de asigurați, nu sunt decât 274 proprietari. Restul sunt chiriași, iar 45 locuiesc în fabrici.

Situația se repetă aproape în toate centrele industriale din țară.

Se știe că la periferia orașelor mari, familiile mai numeroase de nevoiași, sunt adesea nevoite să locuiască în case mici și salubre; chestiunea locuințelor effine pentru muncitori s'a pus de mult, dar nevoile erau mari și nu s'a putut rezolva din planul de construcții, decât o mică parte.

Chestiunea va fi studiată acum și pusă pe baze noi, proiectul de construcțiuni effine va forma un capitol din marele plan economic și refacere națională, care se întocmește în prezent de către Consiliul economic superior.

Așadar, problema locuințelor pentru muncitori intră de acum într-o fază de mari realizări.

Copiii femeilor muncitoare

Din același cercetări ale Centrului de puericultură, rezultă că sunt dese cazuri când mama fiind muncitoare, este nevoită să-și lase la vecini copilul, cât timp ea lucrează în fabrică.

La streini însă, copilul, de cele mai multe ori, nu dobândește o îngrijire cum se cuvine. Copiii astfel crescuți prezintă turburări gastro-intestinale, fiindcă li-se dau să mănânce alimente grele, uneori numai ca să-l facă să nu mai plângă.

Alăptarea copiilor este, din această cauză, foarte defectuoasă, iar la consultările medicale s'a constatat că acești copii prezintă „distrofii” de gradul I—III.

Când copilul, în urma sfaturilor ce se dau mamei e luat dela femeia din mahala și revine la sânul mamei, se îndreaptă.

„Am întâlnit, — scrie dl dr. Zavergiu — Teodoru în „Considerațiuni asupra natalității, moralității și morbidității la copiii asiguraților și cazuri de mame criminale, care nu voesc să-și alăpteze copilul și-l lasă să moară prin inanție, scuzându-se că soțul nelegitim „nu vrea fetiță”.

Femeilor asigurate li-se dau 6 săptămâni concediu din timpul de alăptare. După acest timp ele revin în fabrici.

In grija cui însă rămâne copilul?

Din 1016 familii de asigurați, sunt 375 de mame.

Casa centrală a asigurătorilor și Centrul de puericultură s'au sesizat de această problemă: printre altele măsuri, este, în această privință, și studiul chestiunii unor instituțiuni spec. a unor creștini, unde femeile muncitoare să-și lase copiii

în îngrijirea unui personal specializat, în timpul cât ele lucrează în fabrici.

Sfaturi și vizite la domiciliu

Deasemeni autoritățile competente sunt preocupate de chestiunea alimentării copiilor, dat fiind că 49,5 la sută din cazurile de mortalitate infantilă sunt provenite de turburări gasiro-intestinale.

(Procentul total de mortalitate pentru Capitală și suburbane este de 36,7 la sută).

S'a dedus din toate acestea, necesitatea dezvoltării Centrului de puericultură; prin supravegherea medicală zilnică și prin sfaturile surorilor vizitatoare, se vor înlătura multe maladii și suferințe.

Mortalitatea infantilă la asigurați este un aspect al problemei muncitorești și remediile ce se preconizează, fac parte dintr'un mare plan de ameliorări ale stării materiale, igienice și intelectuale muncitorimii.

Direcțiunea Generală a Presei și Propagandei Naționale

Comunică următoarele:

I.

Având în vedere art. 41 și 42 din Regulamentul controlului mijloacelor de existență a publicațiilor periodice, Direcțiunea Generală a Presei și Propagandei Naționale face cunoscut pe această cale tuturor administrațiilor de Stat, instituțiilor depinzând de el sau aflate sub controlul său, administrațiilor județelor, comunelor sau instituțiilor aflate sub controlul acestora, societăților anonime în administrația cărora figurează un comisar al guvernului, societăților de regie mixtă și societăților autonome că orice publicațiune ce ar avea de făcut în ziare, trebuie trimisă acestei Direcțiuni spre repartizare.

Totdeodată ss face cunoscut ziarelor că orice inserare de publicațiuni fără înțelegerea Direcțiunii Generale a Presei și Propagandei Naționale este oprită.

II.

Având în vedere art. 41 și 42 din Regulamentul controlului mijloacelor de existență a publicațiilor periodice,

ce, Direcțiunea Generală a Presei și Propagandei Naționale face cunoscut pe această cale tuturor publicațiilor periodice din țară (ziare, reviste, etc.) că trebuie să comunice până la data de 1 Iulie a. c. Serviciului Publicității al acestei Direcțiuni Generale, următoarele date:

- 1.) Cine este proprietarul publicațiunii,
- 2.) Tirajul real,
- 3.) Când apare publicațiunea,
- 4.) Câte ediții are,
- 5.) Dacă a fost subvenționată de către vreun partid

Croitoria pentru domni. MOSKOVITZ, Arad, are prețuri de concurență

politic, societate culturală, profesională, etc. și

6.) Dacă publicațiunea întrebuințează matrite. Odată cu răspunsul de mai sus, proprietarii sunt rugați să trimează trei exemplare din publicațiunile ce le aparțin, precum și a comunica tarifele de publicitate existente.

Comunicarea unor date cari nu corespund adevărului vor atrage după sine cele mai severe sancțiuni.

Cetiți
Frontul de Vest

Ultima oră sport

Gloria a apelat decizia Districtului Arad

ARAD. — Comitetul Gloriei s'a întrunit aseară în ședință având de discutat hotărîrea luată de district față de „cazul Variași”.

Membrii s-au arătat nemulțumiți de decizia districtului și în consecință a făcut apel.

Variași la Amefa?

In cursul zilei de ieri conducerea Gloriei și Amefei au avut schimb de vederi în pri-

vința angajării lui Vana pentru Amefa. Roș-negrii resc să angajeze acest actor având mare nevoie de

Rămâne să se vadă dacă iași va fi mulțumit de condițiile oferite de Amefa. Gloria pretinde pentru Variași 250.000 lei sumă nu prea convine Amefei, însă la urmă credem că „caz” va fi aplanat iar iași va rămâne fundașul știincios al Gloriei.

Nu vă pierdeți timpul!

Căutând în ziare și reviste articole cari po menesc numele dvs. sau tratând probleme cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai effin ca dvs.

„SERVICIUL GAZETELOR”

Agentie internațională de presă și publicitate

urmărește tot ce se publică în cele cire 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din strănătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură tăeturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect.

Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

Inchiderea taberii de lucru străjeresc în capitală

„Straja Țării” face cunoscut că expoziția străjerescă dela școala primară Nr. 30, coloanele și terenul ei dela Șosea (fost UFSR) va fi deschisă până în ziua de 7 Iulie crt.

Tabăra demonstrativă de lucru străjeresc de pe terenul „Străjii Țării” (fost UFSR) s'a închis la 23 Iulie crt. orele 20 prin solemnitatea coborârei pavilionului național și o sezătoare publică, ce a început la orele 20.30.

Intrarea a fost liberă.

Dol copiii își găesc moartea în albia Mureșului

ARAD. Minorul Popa Florian de 16 ani, originar din Șoimoș, jud. Bihor, servitor la d. Babău Dimitrie, pădurar la ferma Ciala, a fost pescuit din Mureș în 23 Iunie la orele 10.

El s'a inecat în 21 Iunie pe când scălda vacile în Mureș, împreună cu Țigu Ion de 12 ani în următoarele împrejurări:

Țigu Ion nu știa să înoate! Cu toate acestea el s'a cățarat de coada vacii și a intrat în apa adâncă. In mijlocul Mureșului, el a scăpat coada vacii din mână și s'a scufundat în apă.

Urania

Cinematograf de Premier

Tel: 12-32

Filmul tineretului... tineretului etern, creator!

A întrunit cele mai bune critice grandioase!

I. O lacrimă pe un mormânt

(Cei trei gangsteri)

Freddie Bartholomee

Mickey Roney, Jackie Cooper

Melodiile, tragediile, zbuciumul și veselia tineretului periferiilor!

II. Crima pe bord

Film senzațional, pasionant

In rolurile principale: Robert Taylor, Jean Parker

Dela orele 3 în continuare

Sala răcoroasă!

La Parter prețuri unltatale

Lei 18.— incl. taxele

Frontul de Vest

S. A.

Apare săptămânal

Redactor

Aurel Chiriclu

Septembrie 1820

mai impunător monument lumea este acela pe care fran- l-l-au ridicat la Paris în ono- lui Napoleon. Nu departe de o, un al doilea monument a ridicat în onoarea al doi oa- i, cari au făcut pentru omeni- nai mult decât marele împărat. această statuie, care se găsește pe bulevardul Saint-Lichel, repre- zintă doi chimiști francezi: Pelle- și Coventou. Acești savanți au în Septembrie 1820 o desco- cere, care a salvat mai multă viață decât a făcut Napoleon să pierdă în toate războaiele sale.

Înainte de 1820, nimeni nu cunoștea chinina și tratamentul paludismului era atunci un lucru foarte greu și adesea zadarnic. Se făcea o oarecare doză de scoarță de chinină a cărei acțiune era cu totul necunoscută, așa că bolnavii luau medicamentul și nu se vindeau totdeauna. Toată lumea cerea un medicament eficient, căci la tropice milioane de ființe muriau de paludism. În Statele Unite, paludismul era îngrozitor populația statelor în sud-vest.

Un medic și Coventou întreprins cercetări asupra scoarței de

chinină. După lungi și minuțioase experiențe ei declarară la 11 Septembrie 1820, că au descoperit o substanță careia i-au dat numele de „chinină” și publicară metoda de extracție chimică a chininei din scoarța de chinină.

Această descoperire aduse modificări în viața a milioane de ființe expuse paludismului. Noi datorim acestor savanți faptul de a putea găsi azi, în lumea întreagă, farmacia de unde putem lua, pentru câțiva lei, un medicament ieftin, a cărui efect e asupra paludismului sunt cu totul sigure.

Cu toate că acești binefăcători n-au deloc nevoie de statui pentru perpetuarea amintirii lor, lumea întreagă a crezut de cuviință să le ridice acest monument printr-o colecție populară.

Pentru profilaxia paludismului, Comisiunea de Paludism a Ligii Națiunilor recomandă o doză zilnică de 0,4 grame de chinină în tot timpul perioadei paludismului, iar pentru tratament — o doză zilnică de 1—1.2 grame timp de 5—7 zile. Tratamentul complementar nu se va face, ci toate recidivele se vor trata în același mod.

Intrunirea comisiei pentru organizarea și încurajarea exportului de cereale

BUCUREȘTI. — Eri d. a. s'a intrunit la Ministerul Economiei Naționale comisiunea pentru organizarea, încurajarea și îndrumarea exportului de cereale, prezidată de secretarul general Iordan. Cu acest prilej s'a examinat situația cerealelor și s'au fixat punctele esențiale din viitorul decret de valorificare al cerealelor.

Ministerul de Finanțe a dat dispoziții organelor fiscale de modul cum trebuie perceput impozitul imobiliar, datorat de către comercianții români la datoriile pe care le-au contractat în străinătate pentru mărfuri, dispunând ca perceperea lui să se facă cu începere dela 18 iulie și nu dela 1 Martie cum era vorba.

Școala, în continuare...

Intrând în vacanța cea mare nu însemnează că asistăm la o suspendare totală a solidarității. Nu există o vacanță a creierului. Evident, nutriția intelectuală trebuie schimbată, după timpul și după capacitatea de asimilare.

Echipele studentesce răscolite au purces la muncă răspândindu-se la sate. Un alt soi de muncă: studenții au fost timp de 9 luni învățați la universități. Alte trei luni sunt dascăli în serviciul poporului. Facia aprinsă la universitate o poartă în besnt satelor.

În timp de vacanță, școala se află în continuare pe te-

ren rural: învățând pe alții și aflând realitățile sociale.

Din ordin și inițiativă regală, universitatea a devenit focar de lumină pentru țărâni.

Până astăzi, între studenți și țărâni nu exista o legătură organică. Această legătură a fost făcută de către M. S. Regele Carol II pentru binele națiunii întregi. Astăzi circulă același fluid de viață între cărturarii țării și dodeștii plugari ai ogarelor. Națiunea formează o unitate armată, cu o identică armatură sufletească, în slujba Coroanei și a misiunii sale istorice.

Vizitați croitoria Moskovitz Arad

neimitabil în calitate și preț.

Dați la legat în piele și pânză biblioteca la compactorie
A. Mihailoviciu Arad

— (Palatul Cultural) unde găsiți lucru bun și ieftin. —

Clasificarea impozitelor ce trebuiesc plătite de diferite clase de meseriași

Camera de Muncă în dorința de-a explica tuturor meseriașilor impozitele ce le au de plătit în conformitate cu noile modificări ale legii contribuțiilor directe, a duce la cunoștință următoarele:

Toți meseriașii patroni, de orice categoric, sunt obligați a avea registre prescrise de lege și anume:

- Un registru jurnal.
- Un registru inventar.

2. Registrele dela a) și b) trebuiesc prezentate la Administrația Financiară pentru plata timbrului proporțional de 5 (cinci) Lei de filă. Afară de această se va mai lipi pe fiecare filă din ambele registre câte un timbru de aviație de 2 (doi) Lei.

3. Meseriașii patroni a căror venit impozabil, stabilit prin tablele de clasificare, trece de 160.000 Lei anual, sunt obligați ca să treacă zilnic în registru jurnal încasările avute în fiecare zi, iar la sfârșit de lună se va prezenta la Administrația Financiară ori percepția respectivă pentru plata impozitului pe cifra de afaceri.

4. Meseriașii patroni a căror venit impozabil stabilit prin tablele de clasificare este sub 150.000 Lei anual nu mai sunt obligați să treacă în registre încasările zilnice ci se vor prezenta la Administrația Financiară sau percepția respectivă cu registru jurnal cel mai târziu până la finele lunii Iunie a. c. unde vor plăti o taxă numită taxă forfetară de Lei 200 (două sute) pentru întreg anul financiar 1938—1939 adică pe timpul dela 1 Aprilie 1938 până la 31 Martie 1939 plus Lei 100 taxa fondui aviației care se plătește la Banca Națională.

5. Meseriașii patroni dela punctul 3 de mai sus vor plăti prin urmare:

- Taxa de timbru de 5 lei filă la registre.
  - Un timbru aviație Lei 2 de fiecare filă la registre.
  - Impozitul prevăzut la categoria unde a fost clasificat de comisia de impunere.
  - Impozitul pe cifra de afaceri, care se plătește lunar, conform încasărilor zilnice trecute în registru.
6. Meseriașii patroni dela punctul 6 vor plăti:
- Taxa de timbru de Lei 5 de filă la registru.
  - Un timbru de aviație de 3 lei de fiecare filă la registre.
  - Impozitul prevăzut la categoria unde a fost clasificat de comisia de impunere.
  - O taxă forfetară de Lei 200 anual.

CABARETUL „CORNUL VĂMĂTORULUI” ARAD BAR

Program luna Iunie 1938

THE SAVOY GIRLS
REVUE DE DANS
SAVOY
REVUE
SEPT
GIRLS
„Orchestra Nermesan”

De vânzare
In comuna Pâncota (jud. Arad),
o casă
cu 3 locuințe și una prăvălie,
grădină cu pomi fructiferi
se adresa:
văd. Zbunyak Pâncota

Manifestații culturale în jud. Bihor

În târgușoara Tiliagd din județul nostru a avut loc o mare manifestație culturală, dată de școlile de jandarmi. Tinerii au avut de multe ori ocazia să asiste la serbările jandarmilor, de care au rămas adânc impresionați acum a venit și rândul nostru să vadă străduțiile profesorilor militari, pe lângă programul studiiilor, scot la idea unui teatru rivalizează cu jandarmii de valoare. Pe lângă jandarmii militari a elevul jandarm, se plantează și a de artă și culturală în maselor, pe unde jandarmii au fi trimis să-și facă gloria.

În această ocazie vrednică de reamintire s'a serbată data în plașidagd, la care s'a remarcat un numeros public, și ca să se apreciat valoarea momentului petrecut de jandarmi la școală.

În aceste s'a făcut ridicarea pavilionului național școlii primară din Tiliagd întreaga serbare strălucitoare s'a dat de către elevii școlii de jandarmi. Conștient că a fost încredințată de către căpitan Tofan, asistat, de către ofițeri, profesori ai școlii ramul a fost o adevărată aritate pentru locuitorii școlii. Producția elevilor școlii, dresorii de câini școlii de educație fizică

și corul a întrecut ori ce așteptare.

Dr. Ștefănică Gheorghe primpretorul plășii, într'un discurs bine simțit, aduce cele mai juste aprecieri jandarmilor, față de satele noastre și face un rezumat al unei întâmplări din Basarabia unde a asistat la opera întreprinsă de jandarmi în sate, scoțând în relief colaborarea strânsă între jandarmi și țărâni. D-sa spune între altele că școala de jandarmi din Oradea, se poate numi și o școală de pregătire culturală și sufletească, pe lângă multele îndatoriri ce se prentind jandarmilor. Nu putem spune că jandarmii sunt nu mai un fel de port-drapel sau stâlp de frontieră, ci și un port drapel al culturii și datorilor noastre naționale. Aici se vede interesul de pus de profesorii școlii și în deosebi a comandantului școlii, dl Col. Iliescu.

În numele școlii de jandarmi și a corpului ofițerilor a răspuns dl căpitan Tofan. Cu același program, școala de jandarmi va străbate satele bihorene timp de 15 zile. E un adevărat prilej de a aprecia valoarea tinerilor jandarmi care prezintă la sate toate modelele, și portul românilor din toate unghiurile țării.

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ
Arad. Asortiment bogat

S'a apropiat căldura
**EFTINĂ!
IGIENICĂ!
CRISTALINĂ!
ESTE NUMAI**
Ghiata
artificială
fabricată din apă de apeduct, în
Fabrica de ghiată a orașului
Abonamente și comenzi: la Uzinele Municipiului. Arad. Telefon 1065.

Controlorii superiori au depus jurământul în fața M. S. Regelui

Eri la ora 12 jum. a avut loc la palatul regal solemnitatea depunerii jurământului controlorilor superiori de stat. M. S. Regele a primit jurământul, de față fiind I. P. S. Patriarhul Miron.

Ceasuri și bijuterii din aur veritabil cu cele mai reduse prețuri numai la

Iosif Reiner
Arad, Str. Colonel Pirici 3., (în dosul Teatrului).

Azi Sâmbătă seara se deschide
Hotel Restaurantul TRANSILVANIA
complect renovat (vis-a-vis cu gara CFR). Grădină de iarnă, local răcoros, grădină de vară, odai curate. Sotiri de vinuri din podgorii și Aiud, întreținute la domiciliu. Bucătărie excelentă. Muzică de primul rang. — Sâmbătă seara cină de porc cu cartaboș. Noul proprietar cere sprijinul Onor. public

PAGINA STRĂJERULUI

CREDINȚĂ ȘI MUNCĂ PENTRU ȚARĂ ȘI REGE

Infăptuiri

Banatul în sărbătoare

„Crucea străjerilor“ arădani dela Săvârșin Intre „literatură“ și „duș“

Răserucile drumului românesc — d' ori unde — sunt statornic și atât de mistic străjnite lemnul troițelor sfinte, artistic cioplite de mâna iscusită a sateanului.

Pe lângă semnul simbolic de a fi un popas și un punct de orientare, un indicator spiritual al drumetului, — troița drumurilor noastre, de obicei însoțită de o fântână, în inima satului și a sateanului e considerată templu al câmpului și al holder — motiv pentru care ea se bucură de o sfântă venerație.

Mesteșugarul care a incrustat motivele alese ale artei populare pe lemnul sfânt al troiței — nu numai că se bucură de o cinste aleasă în ochii satului, însă, după moarte, drept meritat act de recunoștință, troița poartă numele autorului.

Determinați de puterea și realitatea acestei tradiții românești, străjerii cei cari duc mai departe torța tradițiilor neamului — strânsi în grupuri de entuziasm și energie tinerească, în popasurile lor pe plaiurile țării continuă tradiția veche de a înfige la răscrucele drumurilor satelor troițe, sfințite în rândul bisericii și îngrijite, an cu an, spre a rămâne semnul permanent al iubirii lor de cele vechi și cinstite obiceiuri românești.

O cruce — troiță, ridicată de mână tinerească de stră-

jeri, se află — „cruce de mesteacăn răsărită printre crește“ — la Săvârșin, unde filiala din Arad a „Cruții Roșii“ posedă un splendid parc pentru colonia de fiecare vară.

Troița dela Săvârșin a fost ridicată de străjerii aflați în colonia „Cruții Roșii“, având în fruntea indemnului pe dna Maria dr. Botiș și pe dl. profesor Nestor Blaga.

Însă, drept s'o mărturisesc eu am avut intenția de a spune ce-am spus până aici lucruri, care dealtfel sunt cunoscute și admirate de toată lumea. Nu cred, că vor fi mulți arădani — în curent cu opera constructivă a entuziasmului străjeresc — care să nu știe că străjerii conduși de dl. profesor Blaga au ridicat, într'o vară, o frumoasă troiță — lucrul cu rat și nemeșugit al mâinilor și al toporului — la Săvârșin. Și desigur că vor fi știind că acesta troiță a fost sfințită de preot, cu toată datina cuvenită, și că, vară de vară, troița străjerilor dela Săvârșin constituie pentru ei un sfânt semn de odihnă și reconfortare.

Meritul tinerilor străjeri e plin și pliduitor tuturor — însă troița dela Săvârșin deși a răsărit nespus de curat din sufletul tineresc al copiilor — a avut parte să se țese în jurul ei o contraversă zămislită de ura vechiului politicianism.

Preotul înregimentat în

regimentat în rândurile unui anumit partid politic, fiindcă sfințirea a fost celebrată de un alt preot și de altă culoare politică — după sfințirea crucii a găsit de cuviință să întineze entuziasma manifestare străjerescă, adresând, după acest prilej, un raport autorităților superioare bisericești, în care afirmă că troița n'ar fi tocmă conform cu rândurile ortodoxiei.

Iată o inutilitate cinică — pe care am voit s'o infierăm aci — și care a demnă de

??? câtă vreme, mai ales, a cutizat — chiar dacă ar fi fost just — să se ridice — indeosebi după ce lucrul a fost gata! — împotriva unui sublim entuziasm tinerec hotărât să-și fixeze — potrivit tradiției românești — și să-și împletească aspirația și veșnicia neamului în semnul socotit condiție sine qua non al înălțării.

Indiferent spre ce punct cardinal al orizontului ar fi așezată o cruce — valoare ei circumscrisă aspirația ce-a prezidat la ridicarea ei și nu formalismul cel care e lipit de orice valoare intrinsecă.

Străjerilor, continuați pilda celor al „Cruții Roșii“ din Arad, și ridicați troițe, oriunde se află — o răscruce — și ignorați contraversa literă care a ucis întotdeauna buneele inițiative!

CINDIN VĂLCU.

Troița străjerescă din Măderat Arad

Târziu, după douăzeci de ani și mai bine, s'a ridicat la Măderat — Arad o troiță în amintirea celor 93 eroi morți pentru patrie.

„Dacă pe alocuri crucile vechi de piatră, rămase din vremi străbune, evoacă, prin vechile lor litere civilece, figura sau fapta creștinească a unui bun român sau umil creștin“, cu atât mai evocatoare e această troiță, ridicată de nepoții vechilor eroi, străjerii înțeleptului Suvoran, M. S. Regelui Carol II-lea.

S'au perindat atâtea partide politice, dela război încoace, dar nimeni nu s'a gândit la ei. Și așa... uitați, numele celor 93 eroi se pierdea din memoria sateanilor.

A trebuit să vină străjerii să dăltuiască în piatră nume-

le lor scump și să arate că recunoștința e o floare ce răsare în suflete tinere și curate.

E ridicată în mijlocul satului, în fața bisericii. Simplitatea-i și stilul-i curat românesc se împletește de minune cu parcul mic, dar îngrijit. E ridicată din inițiativa „Străjii Țării“.

Pe o parte și pe alta strălucește, în bătaia razelor solare, numele auzite a celor 93 eroi morți în război, iar jos se poate ceti versurile atât de mișcătoare ale lui A. Mureșanu și A. Moșoiu:

„Dormiți în pace umbre, martiri ai românimii
Ce ați îngrășat pământul, cu sânge de eroi.
Bătrâni, cărunți-cu rază, voi floarea tinerimii
Ce 'n lupte sângeroase căzând,
V'afi rupt de lângă noi“.

(A. Mureșanu).

„Când m'afi lăsat aicea adormit
Știați că sunt un sol de însorire
Pământul care dorm, e cucerit
Pe veci, de veci, de-a morților ostire“

(A. Moșoiu).

În fața ei stă de pază Pavilionul Național. În fiecare săptămână străjerii se adună de două ori și rostesc crezul lor. Aci, în fața crucii, se cultivă credința în Dumnezeu și Rege. Ea umple un gol satului, și face cinste locuitorilor. E isvorită din inimă tinere și înfăptuită de armonia ce există între comandantii străjeri: M. și I. David, Ghilezan, Tomodean, preoții: Popovici și Motiu și autoritățile comunale: I. Macii notar și Ilie Martu primar.

E un exemplu unic în Podgoria Aradului.

Demn de urmat.

P. I. Tomescu

Tipografia Lovrov & Co.

Măria Sa Voevodul Mihai de Alba Iulia vizitează Banatul

Măria Sa Voevodul Mihai, însoțit de d. comandor Fundășeanu și 6 colegi de clasă, după ce a vizitat câteva importante localități din jud. Mehedinți, a trecut pe jos Munții Cernei, venind dinspre Comuna Podeni și oprindu-se la punctul Sulița, fosta graniță româno-austro-ungară, fiind întâmpinați și salutați de către dnii col. Geormăneanu, inspectorul general al jandarmeriei din Banat, col. Boitan, prefectul județului Severin, maior Cartianu, comandantul legiunii de jandarmi, ing. silvic Dumitrescu, notarul comunei Băilor Herculane Gh. Brana și mai mulți dela munte, care l-au aclamat.

De aici, după un scurt popas, la ora 6 jumătate, Marele Voevod a coborât la vale, trecând pe la punctul Crucea-Albă și oprindu-se în fața primăriei din stațiune unde, cu toate că vizita sa are caracterul unei călătorii de studii, pe șosea s'au adunat numeroși străjeri și străjerițe, elevii în excursie dela Institutul „Notre-Dame“ din Timișoara și numeroși vizitatori ai băilor, care au făcut o frumoasă manifestație moștenitorului tronului.

Marele Voevod Mihai îmbrăcat în costum de sport și foarte bine dispus, fără a trăda cât de puțin greutatea unei călătorii pe jos, împreună cu cei 6 conșcolari, a mers la gara Băile Herculane unde este garat trenul regal, luând masa și innoptând tot acolo.

Programul zilei a cuprins vizita rea- principalelor izvoare cu ape ter-

male, stabilimentele „Regina Elisabeta“, „Ileana“, „Carmen va“, etc. precum și principi hoteluri și terasa casinoului, toriul și capela militară.

S'a vizitat deasemenea uzina droelectrică și fabrica de Peștera Haiducilor, cascadele nei și împrejurimile stațiunii. La Muzeul de arheologie „ral Nicolae Cerna“ și bibliotecă Băilor Marele Voevod s'a mai mult timp, cerând și p ample lămuriri din partea maior dr. Tănăsescu, medic militar al băilor. Împreună legii săi a făcut apoi o baie la plajă în basinel special de dela pavilionul de hidroterapie.

Programul de după amiază vede repans general. Însoțit tidi și conșcolari, Marele Voevod pleca cu mașinile prin Jaba d' Horlova-Veche în comuna opr unde se găsește frunțașul la Jurchescu, tatăl unuia dintr 6 camarazi ai Marelui Voevod acolo, prin pitoreasca regiune Bozovici-Mehadia, Marele m se va inapoia la Băile Herculane.

Prezența moștenitorului tronului în mijlocul bănașenilor a pricinormă bucurie, iar vesela nu pândit cu ințelea fulgerului. Sub treaga regiune, așa încât, fide deni, prin comunele pe un epice Marele Voevod, tinerețel ralenii și primse sărbătorește, cu mându-l și presărându-i în stiepile.

Matchul Joe Luis — Max Schmelling

Ziarele din „New-York“ se ocupă pe larg de înfrângerea fulgerătoare a lui Max Schmelling. Cinematografele de pe Broadway au și început proiectarea filmului, făcut cu prilejul acesteii matsch. Filmul arată în mod fidel toate fazele luptei dramatice care s'a desfășurat pe ringul stadionului.

Fără a se căuta scuze pentru înfrângerea lui Schmelling și fără intențiunea de a se micșora victoria campionului negru, prin acest film se verifică cât se poate de clar că Max, care a luptat pentru titlu la 22 Iunie, nu mai e nici pe departe acela pe care l-a cunoscut lumea sportivă mondială. Filmul reflectează în mod fidel că dela primul sunet de gong și dela prima lovitură primită la cap, Schmelling a devenit greoiu și nehotărît. Ei n'a excelat pe ring cu loviturile lui extraordinare și diabolice sa rapiditate, cu care în împrejurări asemănătoare și împotriva unor adversari de talia lui Joe, a reușit cu atâtea strălucire.

Însăși Louis a rămas prins de atitudinea pa lui Schmelling. Ei și-a nit însă numai decât, cându-și toate forțele tă. Nimic nu l-a mătite opri în deslănțuirea sura nea pe ring pe cam german cu stângele și pu tele sale formidabile.

Schmelling rămân pendat în corzi, spre expune fatalei lovituri.

Max devine o jucă adevărat „punching printre pumnii tigrului. El nu mai e decât pavă fără apărare, nu când Louis îl doboră trei ori la pământ. american continuă vească până când bește complect și numetele aruncat de M hon pune sfârșit acene sfâșietoare. Cei asistat la această infamarnică, au plecat stadion cu o problem flet pe veci nedeslușit probabil că soluția mea ar putea fi căut de grabă în domen chic, decât în acela